

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-817/19-T

Název	Pedagogicko-psychologická poradna, Ostrava-Zábřeh, příspěvková organizace
Sídlo	Kpt. Vajdy 2656/1a, 700 30 Ostrava-Zábřeh
E-mail	ekonom@ppp-ostrava.cz
IČ	45234370
Identifikátor	600034968
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Alena Kostelná
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místa	Kpt. Vajdy 2656/1a, 700 30 Ostrava-Zábřeh 17. listopadu 1123/70, 708 00 Ostrava-Poruba
Termín inspekční činnosti	23. – 26. duben 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmět inspekční činnosti byl v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných poradenských služeb ve školském poradenském zařízení.

Charakteristika

Pedagogicko-psychologická poradna, Ostrava-Zábřeh, příspěvková organizace (dále „PPP“ nebo „poradna“) je školské poradenské zařízení, které zajišťuje pro děti, žáky a studenty (dále „žáky“ nebo „klienty“) a jejich zákonné zástupce, školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost. Poskytuje odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby a napomáhá při volbě vhodného vzdělávání žáků a přípravě na budoucí povolání, a to v souladu se zřizovací listinou organizace.

PPP poskytuje své služby na pracovišti Kpt. Vajdy 1a v Ostravě-Zábřehu, kde se nachází také ředitelství, a na pracovišti 17. listopadu 1123 v Ostravě-Porubě. Obě pracoviště jsou co do velikosti obdobná, bezbariérový přístup je na odloučeném pracovišti. Regionem, ve kterém PPP poskytuje poradenské služby, je okres Ostrava. Jednotlivá pracoviště mají v péči klienty dle tzv. rajonizace. V případě zájmu zákonných zástupců pečují i o klienty z jiných regionů, kterých bylo v minulém školním roce celkem 160. V posledních letech přibývá počet klientů tříletých a čtyřletých, od toho se odvíjí i větší zaměření poradny na spolupráci s mateřskými školami.

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Ředitelka školského zařízení (dále „ředitelka“) zajistila pro chod poradny odpovídající podmínky a zpracovala požadovanou dokumentaci. Na formálně zpracovanou koncepci zaměřenou především na činnosti odborných pracovníků a rozsah poskytovaných služeb navazuje dokument Plán činnosti ve školním roce 2018/2019. Ten jasně vymezuje harmonogram prioritních vyšetření v jednotlivých obdobích školního roku, plán akcí pořádaných PPP či rozdělení činností, za které zodpovídají jednotliví pracovníci. Organizační řád dostatečně upravuje povinnosti, činnosti a organizaci práce jednotlivých pracovníků PPP. Ředitelka určila kompetence vedoucím pracovníkům obou pracovišť, vedoucí pracovník na odloučeném pracovišti je pověřen statutárním zastupováním ředitelky. Operativně společně řeší aktuální úkoly, pravidelné porady vedení PPP ředitelka nesvolává. Informace o odborných, provozních a organizačních záležitostech jsou pracovníkům poradny předávány ředitelkou na pravidelných pracovních poradách, v případě potřeby na mimořádně svolaných poradách. To umožňuje pružnou vzájemnou informovanost pracovníků a okamžité řešení organizačních záležitostí. Ředitelka ustanovila metodickou radu psychologů a speciálních pedagogů, kteří se na setkáních sjednocují ve svých odborných postupech a předávají si zkušenosti a informace důležité pro jejich práci. Cílenou a systematickou kontrolu kvality poskytovaných služeb, vydaných zpráv a doporučení ředitelka neprovádí. Neudělila v této oblasti kompetence ani pracovníkům v širším vedení. Kvalitou výstupů se ředitelka zabývá pouze u problematických případů.

Personální podmínky jsou z hlediska odborné kvalifikace a potřeb práce v tomto školském poradenském zařízení dostačující. Odborný tým tvoří 15 psychologů, 13 speciálních pedagogů, 1 okresní metodik prevence a 4 sociální pracovníce. V rámci rozvojových programů vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“) byla v PPP navýšena kapacita nově přijatými odbornými pracovníky (celkem čtyři – tři speciální pedagogové a jeden psycholog). Ředitelka stanovuje v rámci plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) skutečné potřeby pedagogicko-psychologické poradny v rámci individuálního a společného vzdělávání, vychází z rozpočtových možností a respektuje při tom zájmy pracovníků a jejich odbornou profilaci. Vzdělávací akce v rámci DVPP byly v posledním období zaměřeny na zaškolení odborných

pracovníků v užívání nových diagnostických nástrojů a metod, práce s dětmi cizinců nebo vzdělávání mimořádně nadaných žáků. Zvláštní pozornost věnuje ředitelka nově nastupujícím psychologům nebo speciálním pedagogům, pro které je zajištěn propracovaný systém úvodních stáží uvnitř organizace i vzdělávání mimo její rámec. Začínající poradenští pracovníci mají přiděleného uvádějícího pracovníka a absolvují kurz organizovaný Národním ústavem pro vzdělávání.

PPP má velmi dobré materiální podmínky. Obě pracoviště poskytují zaměstnancům i klientům po celou dobu průběhu poradenských služeb komfortní a přívětivé prostředí. Pracovníci poradny využívají dvě podlaží budovy základní školy v Ostravě-Zábřehu, druhé pracoviště je umístěno ve 2. poschodí klidné části Střední školy prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba. Každý pracovník má k dispozici dostatečně vybavenou samostatnou pracovnu, která je využívána pro přímou práci s klienty i pro zpracovávání výstupů. Nábytek pracoven je postupně obměňován, čímž dochází ke zkvalitňování estetičnosti prostředí poradny. Klienti mohou na každém pracovišti využívat dvě čekárny – jednu před vstupem do PPP, a druhou, lépe vybavenou pro relaxaci dětí a žáků umístěnou přímo v prostorách PPP. Pracovníci obou pracovišť využívají rovněž zasedací místnost s knihovnou a terapeutickou místnost. Na pracovištích je také spisovna, ve které jsou uloženy v uzamykatelných skříňkách spisy klientů. K archivaci spisů slouží pro obě pracoviště dvě místnosti na pracovišti v Ostravě-Porubě. V případě pořádání školících aktivit pro větší kolektiv je PPP limitována kapacitou školících místností. PPP nemá k dispozici služební automobil, což ale pracovní chod zařízení neomezuje z důvodu dobré dopravní dostupnosti navštěvovaných škol hromadnou dopravou. Pracovníci na obou pracovištích využívají služební stolní počítače, každý má v pracovně pevné telefonní připojení a v případě výjezdů mají pracovníci k dispozici mobilní telefon. Finanční prostředky jsou celkově dostatečné pro zajištění provozu a rozvoje školského zařízení.

Vedení školského zařízení vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti klientů. Opatření k předcházení úrazům byla účinná, míra úrazovosti byla nulová. Vstup do prostor školského zařízení na obou pracovištích byl zabezpečen proti vstupu cizích osob.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

V souvislosti s platností nových právních předpisů významně vzrůstá podpora PPP poskytovaná samotným školám a jednotlivým pedagogickým pracovníkům. Počet klientů se za poslední tři roky výrazně měnil. Aktuálně se situace stabilizuje na počtu cca 4 300 až 4 500 klientů za školní rok. Došlo k nárůstu počtu metodických konzultací určených učitelům všech druhů škol regionálního školství. K tomu přispívá také skutečnost, že vždy jedna dvojice tvořená speciálním pedagogem a psychologem má přiděleny konkrétní školy, které pravidelně navštěvuje a na místě řeší její požadavky a případné další problémy. Poradně se daří ve spolupráci se školami podílet se na zpracování a pravidelném vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zařízení je vstřícné vůči žákům a školám také tím, že posiluje činnost odloučeného pracoviště v Ostravě-Porubě a tím zlepšuje dostupnost poradenských služeb. V rámci spolupráce pořádá PPP pravidelná setkání pro výchovné poradce a metodiky primární prevence. Zařízení uskutečňuje také přednášky pro pedagogické pracovníky z okolních škol i pro veřejnost. Poradna věnuje péči rovněž nadaným dětem a žákům, speciální pedagog komunikuje se školami a zákonnými zástupci a je jim metodicky nápomocen. Věnuje se také v rámci Metody dobrého startu a stimulačního programu předškolním dětem. Žákům zajišťuje individuální péči v rámci

reedukace specifických poruch učení. Kromě plánovaných akcí PPP reaguje na aktuální potřeby škol a podle nich realizuje potřebné porady a školení.

Vedení organizace dlouhodobě klade důraz na zajištění, používání a sjednocování kvalitních psychologických a speciálně pedagogických diagnostických nástrojů. Odborní pracovníci používají širokou škálu vhodně volených standardizovaných diagnostických metod, které odpovídají povaze a účelu požadované poradenské služby. V rámci rozvojových programů vyhlášených MŠMT došlo k dovybavení PPP diagnostickými nástroji, včetně proškolení dvou psychologů v jejich užívání. Základem psychologické diagnostiky jsou výkonové testy schopností. Z analýzy vzorku spisů klientů vyplývá, že jsou důsledně dodržovány postupy při vyhodnocování, interpretaci výsledků a stanovení závěrů jednotlivých metod, což se pozitivně promítá do věcné správnosti a srozumitelnosti závěrů a doporučení. Zřejmá je také snaha propojovat psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku. Závěry šetření pracovníci správně interpretují zákonným zástupcům ve Zprávě školského poradenského zařízení a školám v Doporučení školského poradenského zařízení. Tyto dokumenty jsou přehledné, srozumitelně formulované tak, aby poskytly co nejpřesnější informace těm, komu jsou určeny. Mimo diagnostiky se poradna věnuje např. metodickým nebo informačním činnostem.

Veškerá činnost o průběhu poskytování poradenských služeb je zaznamenána ve spisech klientů, které obsahují požadovanou dokumentaci, včetně žádostí o poskytnutí poradenské služby a informovaných souhlasů. Další informace jsou průběžně vkládány do elektronického systému. K řešení speciálních vzdělávacích potřeb žáků přistupuje poradna komplexně a v případě potřeby získává podklady z více zdrojů, kromě pedagogických pracovníků škol např. od lékařů a dalších odborníků. PPP dodržuje stanovenou lhůtu pro zahájení poskytování poradenské služby. V případech, kdy zákonní zástupci žáků, nebo škola či školské zařízení neposkytnou součinnost potřebnou k naplnění účelu této služby, stanovená lhůta se prodlužuje. To se týká i případů, kdy se žáci k vyšetření na domluvený termín nedostaví.

Významným partnerem pro školy je okresní metodik prevence, který přichází do škol napomáhat řešit rizikové chování žáků, účastní se výchovných komisí nebo provádí mediátorskou činnost. Pravidelně 2x ročně pořádá společná setkání s výchovnými poradci jednotlivých škol, na kterých řeší záležitosti, týkající se problematiky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Společné schůzky vždy doplní speciální nabídka, která byla naposledy naplněna např. účastí dětského psychiatra. Z rozpočtu statutárního města Ostravy obdrželo školské zařízení účelovou dotaci na projekt Výcvik v minimalizaci šikany na školách. Cílem projektu bylo zvýšení efektivity při detekování a včasném řešení šikany a naučit školu, jak účinně postupovat při šikaně. Projekt organizoval metodik prevence školského zařízení pro školní metodiky ostravských základních a středních škol. Do projektu bylo zapojeno 13 základních a 3 střední školy.

Partnerem při řešení individuálních případů je dle posouzení odborných pracovníků poradny orgán sociálně-právní ochrany dětí jednotlivých městských obvodů, úřad práce, lékaři.

Závěry

Vývoj školského poradenského zařízení

- K 1. lednu 2003 došlo k vytvoření jednoho samostatného subjektu pedagogicko-psychologické poradny okresu Ostrava-město se dvěma pracovišti.

Silné stránky

- Vedení pedagogicko-psychologické poradny aktivně podporuje odborný růst svých pracovníků prostřednictvím metodických porad.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V oblasti řízení chybí systém průběžné komplexní kontroly poskytování poradenských služeb.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského poradenského zařízení

- Neprodleně zavést pravidelnou kontrolu kvality poskytování poradenských služeb a činit opatření vyplývající ze zjištění.
- Vzhledem k regionu s větším výskytem rizikového chování by bylo přínosné vytvořit stabilní tým pro řešení rizikového chování ve školách.
- Pro strategický rozvoj poradenských služeb by bylo vhodné konkretizovat koncepční záměry pedagogicko-psychologické poradny a následně je vyhodnocovat.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školského poradenského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ke dni 14. 3. 2019 čj. ZL/059/2001 ze dne 13. března 2019, včetně dodatku č. 12 ze dne 13. března 2019
2. Jmenovací dekret ředitelky školského zařízení ze dne 21. června 2012 s účinností od 1. srpna 2012
3. Oznámení zřizovatele o pokračování výkonu funkce ředitele ze dne 15. června 2018
4. Směrnice č. 2/2018 - Vnitřní řád ze dne 31. prosince 2017, účinný od 1. ledna 2018
5. Plán činnosti ve školním roce 2018/2019
6. Koncepce rozvoje (nedatována)
7. Směrnice č. 1/2018 - Organizační řád účinný od 1. ledna 2018
8. Zápisy z jednání metodické rady ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019
9. Směrnice č. 3/2018 – pracovní doba
10. Výroční zprávy za školní roky 2016/2017 a 2017/2018
11. Zápisy z pracovních porad ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019

12. Personální dokumentace (doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků) vedená ve školním roce 2018/2019
13. Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků vedené ve školním roce 2018/2019
14. Osobní spisy klientů vedené ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 (vzorek)
15. Smlouva o výpůjčce č. 1/SV/EÚ/2019 od 1. ledna 2019 do 31. prosince 2019 mezi školským zařízením a Střední školou prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
16. Smlouva o výpůjčce nebytových prostor mezi školským zařízením a Základní školou, Ostrava-Zábřeh, Kpt. Vajdy 1a, příspěvková organizace ze dne 25. března 2019, od 1. ledna 2019 na dobu neurčitou
17. Směrnice č. 18/2018 – odborný rozvoj a další vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 31. prosince 2017 s účinností od 1. ledna 2018 včetně přílohy Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2018/2019
18. Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace za rok 2018
19. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. prosinci 2018 ze dne 15. března 2019
20. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2018 ze dne 11. ledna 2019
21. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů k termínu inspekční činnosti
22. Kniha úrazů dětí, žáků a studentů (klientů PPP) zavedená 1. září 2018
23. Webové stránky organizace <http://www.ppp-ostava.cz>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského poradenského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jan Dusík, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jan Dusík v. r.

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Mgr. Iveta Galušková v. r.

Mgr. Jitka Pomykalová, školní inspektorka

Mgr. Jitka Pomykalová v. r.

PhDr. Petra Matyášová, školní inspektorka

PhDr. Petra Matyášová v. r.

Ing. Lada Bednářová, kontrolní pracovnice

Ing. Lada Bednářová v. r.

V Brně dne 7. května 2019

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Alena Kostelná, ředitelka školského zařízení

PhDr. Alena Kostelná v.r.

V Ostravě dne 17. května 2019